ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 95.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 29-го Ноября — 1838 — *Wilno. Wtorek. 29-go Listopada.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 20-го Ноября.

Его Величество Государь Императоръ, съ Шефомъ Кіевскаго Гусарскаго полка Генералъ-Маіоромъ Герцогомъ *Лейхтенбергскимъ,* изволилъ прибыть изъ Москвы, 18 числа сего мѣсяца. (*Спб. В.*)

Въ прошедшее Воскресенье, 13-го Ноября, Баронесса Барантъ, супруга Чрезвычайнаго и Полномочнаго Посла Короля Французовъ, съ дочерью, дѣвицею Констанціею Барантъ, имѣла честь представляться Ея Императорскому Величеству Государынѣ Императрицѣ, и Ихъ Императорскимъ Высочествамъ Великимъ Княжнамъ Маріи Николаевнѣ и Ольгѣ Николаевнѣ, въ собственномъ Дворцѣ Его Императорскаго Величества. (*J. de St. P.*)

Письмо Москвича въ С. Петербургъ.

Государь съ нами! О сколь радостны слова сіи для насъ, Москвичей! Мы не всегда наслаждаемся счастіемъ симъ, какъ вы, Петербургскіе жители; но за то, какъ высоко умѣемъ цѣнить оное! Различныя причины заставляютъ добрыхъ нашихъ Царей пріѣзжать въ Москву: причины сіи бываютъ всегда важны, торжественны. Когда Государи у насъ коронуются, мы ликуемъ въ празднествахъ. Благословенный Александръ явился въ Москву въ горестномъ и вмѣстѣ славномъ 1812 году: тогда раздѣляли мы заботы Его о любезномъ отечествѣ; мы жертвовали собою, дѣтьми, кровью нашею, достояніемъ: все было повергнуто къ подножію Его Престола, все тогда принадлежало не намъ, а Ему.

Провидѣніе испытало насъ холерою. Государь явился въ Москву, какъ Ангелъ утѣшитель, и бѣдствіе миновалось.

Никогда не изгладится изъ памяти нашей тотъ незабвенный годъ, въ коемъ Россія обрадована была рожденіемъ первороднаго Августѣйшаго Младенца. Москва первая привѣтствовала улыбку Его радостными, душевными восклицаніями; она съ гордостію и восторгомъ повторяла: Наслѣдникъ родился у насъ, такъ какъ и Петръ Великій. Однимъ словомъ: всякое Царское здѣсь появленіе ознаменовано было всегда событіемъ для Русскихъ сердецъ драгоцѣннымъ, и теперь мы знаемъ, что 17 го Октября Государыня Великая Княжна Марія Николаевна была помолвлена; у всѣхъ было одно пламенное желаніе видѣть нареченнаго, избраннаго Ея жениха; мы не смѣли надѣяться счастія пользоваться столь радостнымъ, лицезрѣніемъ и желанія наши исполнились: Герцогъ Лейхтенбергскій въ Москвѣ! И кто Ему сопутствуетъ? Нашъ Государь! Онъ хотѣлъ дать Первопрестольной своей Столицѣ залогъ любви Своей къ ней. Едва возвратясь изъ дальняго, труднаго пути, принявъ минутное токмо отдохновеніе, Онъ Самъ является между нами, Самъ представляетъ Его нашимъ вѣрноподданническимъ взорамъ, и говоритъ: „Вотъ вамъ, добрые Москвичи, Мой пятый сынъ, любите Его, Онъ вашу любовь заслужитъ." Кого не трогаетъ до глубины души такое нѣжное, отеческое вниманіе? Всѣ сердца къ юному Принцу летатъ, всѣ Русскіе причисляютъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 20-go Listopada

Najjaśniejszy Pan Cesarz Jego Mość, z Szefem Kijowskiego półku Huzarów, Jenerał-Majorem, Xięciem *Leuchtenbergskim,* raczył przybydź z Moskwy, dnia 18 teraźniejszego miesiąca. (*G.S.P.*)

W przeszłą Niedzielę, 13 go Listopada, Baronowa Barante, małżonka Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Posła Króla Francuzów, z córką, Panną Konstancyą Barante, miała zaszczyt przedstawiać się Najjaśniejszej Cesarzowej Jej Mości, i Ich Cesarskim Wysokościom Wielkim Xiężniczkom Maryi Nikołajewnie i Oldze Nikołajewnie, we własnym Pałacu Jego Cesarskiej Mości. (*J. de St. P.*)

List z Moskwy do St. Petersburga.

Monarcha z nami! O jak te wyrazy pełne są radości dla nas, mieszkańcow Moskwy! My nie zawsze cieszemy się tém szczęściem, jak wy, mieszkańcy Petersburga; ale za to, jak wysoko umiemy je cenić! Dla rozmaitych przyczyn dobrzy nasi Monarchowie przyjeżdżają do Moskwy: przyczyny te zawsze są ważne, uroczyste. Kiedy Monarchowie u nas się koronują, weselimy się na obchodach. Alexander Błogosławiony przybył do Moskwy w smutnym i sławnym roku 1812. Wówczas podzielaliśmy Jego troskliwość o ulubionej ojczyznie: nieśliśmy na ofiarę siebie samych, dzieci, krew naszę, majątki: wszystko było złożone u podnożka Jego Tronu, wszystko wtenczas należało nie do nas, ale do Niego.

Opatrzność doświadczyła nas cholerą. Monarcha przybył do Moskwy, jak Anioł pocieszyciel, i nieszczęście przeminęło.

Nigdy nie wyjdzie z naszej pamięci ten rok wiekopomny, w którym Rossya została uradowana narodzeniem pierworodnego Najjaśniejszego Dziecięcia. Moskwa pierwsza pozdrowiła Jego uśmiech radośnemi okrzykami, ona z dumą i uniesieniem powtarzała: Następca narodził się u nas, tak jak i Piotr Wielki. Słowem: każde zjawienie się tu Monarchy było zawsze oznamionowane drogim dla serc Ruskich wypadkiem, i teraz wiemy, że 17-go Października Pani Wielka Xiężniczka Marya Nikołajewna została zaręczoną; wszyscy pałali jedną żądzą widzenia narzeczonego, wybranego Jej oblubieńca; nie śmieliśmy pochlebiać sobie nadzieją, ażebyśmy dostąpili szczęścia tak radośnego oglądania oblicza, życzenia jednak nasze spełniły się: Xiąże Leuchtenbergski jest w Moskwie! A któż mu towarzyszy? Nasz Monarcha! On chciał dać pierwszej swej Stolicy rękojmią Swej ku niej miłości. Zaledwo powrócił z dalekiej, z wielkiemi trudami podróży, chwilę tylko odpocząwszy, Sam zjawia się pomiędzy nami, Sam ukazuje Go oczom wiernych poddanych i mówi: „Oto, dobrzy Moskwianie, piąty Mój Syn, kochajcie Go, On na waszą miłość zasłuży." Kogoż do głębi serca nie poruszy tak czuła, ojcowska dobroć? Wszystkich serca lecą ku młodemu Xiążęciu, wszyscy Ruscy już Go radośnie policzają w poczet błogosławionego domu Romanowych. Jakże nam, Moskwianom, nie

Его уже радостно къ благословенному семейству Романовыхъ. И какъ намъ, Москвичамъ, не любить того, коему обязаны мы будемъ отрадою сохранять въ Россіи всѣмъ намъ драгоцѣнную Великую Княжну? Развѣ мы всѣ не знаемъ, сколь пламенно любитъ Она и Отечество Свое и Августѣйшихъ Своихъ Родителей? Въ словахъ сихъ заключается залогъ благоденствія сего союза, пріуготовляемаго попечительностію нѣжнѣйшаго Отца.

Надобно быть въ Москвѣ, чтобы понять общій единодушный восторгъ всѣхъ ея жителей. Мы радуемся и гордимся, ибо мы понимаемъ, что Государь, прибывъ сюда Самъ съ избраннымъ женихомъ, хотѣлъ, такъ сказать, усвоить Его Россіи. О! какъ Онъ молодъ, прекрасенъ, строенъ и привѣтливъ! Всѣ взоры обращались на Него, когда Онъ шелъ возлѣ Государя изъ Дворца въ Успенскій Соборъ; Онъ видѣлъ, кѣмъ охраняется Русскій Царь, видѣлъ, какъ народъ толпился около Него, какими радостными сопровождалъ Его восклицаніями, видѣлъ общую, непритворную любовь, вѣрно былъ оною тронутъ и нѣжно возлюбилъ новое Свое Отечество, какъ оно возлюбило Его. Чествованіе Имъ Креста Господня, къ коему, Онъ приложился вслѣдъ за Помазанникомъ, безъ сомнѣнія привлекло свыше благословеніе Господне. Таковы плоды нынѣшняго появленія Государя нашего въ первопрестольномъ Его градѣ; возвышенное Его сердце щедро наградилось за оказанную намъ милость.

Второй разъ имѣли мы счастіе видѣть Государя вечеромъ въ театрѣ. Его Величества не было еще въ Москвѣ, а всѣ ложи и мѣста были уже взяты заранѣе. Театръ не могъ бы вмѣстить одного лишняго человѣка. Ложи были наполнены особами высшаго общества, а первые ряды креселъ были заняты Генералами, Сенаторами и главнѣйшими здѣшними сановниками. Въ половинѣ осьмаго часа, началось представленіе оперы *Аскольдова Могила.* Государь вошелъ въ ложу Свою въ половинѣ перваго акта. Какъ описать чувства наши при появленіи Высочайшаго лица и сопровождавшаго Его прекраснаго юноши? Всѣ встали, и представленіе было прервано раздавшимися повсюду громогласными ура! Государь поклонился, и ура! паки повторились. Въ ту минуту пѣли хоры на сценѣ; они были прерваны всеобщими кликами: *„Боже, Царя Храни!"* Оркестръ заигралъ любимый народный гимнъ; всѣ зрители съ умиленіемъ слушали, обращая взоры свои, на Императорскую ложу, и когда вторично пропѣтъ былъ народный гимнъ, то Его Императорское Величество изволилъ опять встать, и принять съ видимымъ удовольствіемъ изъявленіе преданности къ Нему Московскихъ жителей.

Вечеръ сей не изгладится никогда изъ памяти нашей. Онъ соотвѣтствовалъ совершенно тому, что происходило поутру во дворцѣ, на площади и въ соборѣ. Тотъ же былъ Государь, тѣ же подданные! (*А. В.*)

Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императоскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Ордена Св. Владиміра третьей степени*: заслуженный Профессоръ Виленской Медико-Хирургической Академіи, Докторъ Медицины и Хирургіи *Мяновскій;* Членъ Бенефиціальной Коммиссіи, Оффиціалъ Виленской Римско-Католической Епархіи, наименованный Епископомъ Іоаннъ *Цывинскій;*— *Ордена Св. Анны, второй степени, Императорскою Короною украшеннаго*: Казначей Временной Коммиссіи о бенефиціальныхъ имѣніяхъ Виленской Римско-Католической Духовной Академіи, седьмаго класса *Родзевичъ;* Евангелическо-Реформатскій Генералъ Суперъ-Интендентъ и бывшій Вице-Президентъ Виленской Реформатской Коллегіи *Анашевскій.* (*Р. Инв.*)

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, согласно представленію его Г. Министра Юстиціи, въ 1-й день сего Ноября Высочайше повелѣть соизволилъ: Прокурора Радзивилловской Коммиссіи, Титулярнаго Совѣтника *Селезнева* произвесть, за выслугу лѣтъ, въ Коллежскіе Ассесоры, съ слѣдующимъ по закону старшинствомъ.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 29-й день минувшаго Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Ордена Св. Анны:* въ награду отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ ими при усмиреніи, въ 1837 году, мятежниковъ въ Кубанской провинціи,— *третьей степени, съ бантомъ:* Донскаго Казачьяго N. 22-го полка Есаулъ *Студеникинъ*, и Полтавскаго пѣхотнаго полка Штабсъ-Капитанъ *Кременецкій;*—*четвертой сте-*

kochać tego, któremu będziemy winni radość zachowania w Rossyi wszystkim nam drogiej Wielkiej Xiężniczki? Azaliż nie wiemy wszyscy, jak gorąco Ona kocha i Swoję Ojczyznę i Najjaśniejszych Swych Rodziców? W tych słowach zawiera się rękojmia szczęśliwości tego związku, przygotowywanego pieczołowitością najczulszego Ojca.

Trzeba bydź w Moskwie, ażeby pojąć powszechne, jednomyślne uniesienie wszystkich jej mieszkańców. To nas napełnia radością i dumą, pojmujemy bowiem, że Monarcha, przybywszy tu Sam z wybranym oblubieńcem, chciał, że tak powiemy, przyswoić Go Rossyi. O! jak On młody, śliczny, przystojny i uprzejmy! Wszystkich oczy zwracały się na Niego, wtenczas, kiedy szedł obok Monarchy z Pałacu do Soboru Wniebowzięcia; widział On, kim się ochrania Monarcha Rossyjski, widział, jak się lud tłumnie około Niego gromadził, jak radośnemi przeprowadzał Go okrzykami, widział powszechną, nie udaną miłość, ona go zapewnie poruszyła i czule pokochał nową Swą Ojczyznę, tak, jak ona Go polubiła. Oddana przezeń cześć Krzyżowi Pańskiemu, który ucałował tuż po Pomazańcu, zjednała bez wątpienia błogosławieństwo Najwyższego. Takie są owoce ukazania się naszego Monarchy w pierwszym Jego stolicy grodzie; wzniosłe Jego serce hojnie zostało nagrodzone za okazaną nam łaskę.

Drugi raz mieliśmy szczęście widzieć Monarchę wieczorem w teatrze. Niebyło jeszcze w Moskwie Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości, a wszystkie loże i miejsca były już wcześnie zajęte. Teatr nie mógłby pomieścić ani jednej więcej osoby. Loże były napełnione osobami wyższej publiczności, a pierwsze rzędy krzeseł zajmowali Jenerałowie, Senatorowie i przedniejsi tu urzędnicy. O godzinie pół do ósmej, zaczęło się wystawienie opery *Grób Askalda.* Cesarz Jego Mość wszedł do swej loży w połowie aktu pierwszego. Jakże opisać uczucia nasze za ukazaniem się Najwyższej Osoby i towarzyszącego Mu prześlicznego młodziana? Wszyscy powstali, a przedstawienie zostało przerwane rozlegającemi się zewsząd grzmiącemi okrzykami ura! Cesarz Jego Mość ukłonił się, ura! znowu powtórzono. W tej chwili chory śpiewały na scenie; przerwane powszechnemi okrzykami: *„Boże, Króla zachowaj!"* Orkiestra zagrała ulubiony hymn narodowy; wszyscy spektatorowie z rozrzewnieniem słuchali, zwracając oczy na lożę Cesarską i kiedy powtornie prześpiewano hymn narodowy, Jego Cesarska Mość raczył znowu powstać, i z widoczném zadowoleniem przyjąć wynurzenie poświęcenia się ku Niemu mieszkańców Moskwy.

Wieczor ten nie zagładzi się nigdy w pamięci naszej. Był on zupełnie odpowiedni temu, co się zrana odbywało w Pałacu, na placu i w Soborze. Tenże był Monarcha, ciż poddani. *A. W.* (*P. P.*)

Przez Najwyższe Imienne Ukazy do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: *Orderu Św. Włodzimierza trzeciego stopnia*: Radźca Stanu: wysłużony Professor Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, Doktor Medycyny i Chirurgii *Mianowski;* Członek Beneficyalnej Kommissyi Officyał Wileńskiej Rzymsko-Katolickiej Dyecezyi, Nominat-Biskup Jan *Cywiński;*—*Orderu Św. Anny 2-go stopnia Cesarską Koroną ozdobionego*: Kassyer Czasowej Kommissyi majątków Beneficyalnych Wileńskiej Rzymsko-Katolickiej Duchownej Akademii, siódmej klassy *Rodziewicz;* Ewangelicko-Reformowany Super-Intendent Jeneralny i były Vice-Prezydent Wileńskiego Reformowanego Kollegium *Anaszewski.* (*R. In.*)

— Cesarz Jego Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, zgodnie z przedstawieniem P. Ministra Sprawiedliwości, w dniu 1-m teraznieyszego Listopada, Najwyżej rozkazać raczył: Prokurora Radziwiłłowskiej Kommissyi, Radźcę Honorowego *Seleźniewa* podnieść, za wysługę lat, na Assesora Kollegialnego, z należytém podług ustaw starszeństwem. (*G. S. P.*)

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, 29-go zeszłego Października, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Orderu Św. Anny*; w nagrodę odznaczającego się męztwa i waleczności, okazanych przez nich przy uśmierzeniu, w roku 1837, buntowników w prowincyi Kubańskiej,— *trzeciego stopnia z kokardą:* Esauł 22-go Dońskiego półku Kozackiego *Studenikin* i Sztabs-Kapitan Połtawskiego półku pieszego *Kremieniecki;*—*czwar-*

пени, съ надписью: *за храбрость*: Грузинскаго Линѣйнаго N. 9-го баталіона: Подпоручикъ *Николаевъ* и Прапорщики *Дмитревской* и *Русановъ*.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава*: минувшаго Октября въ 28-й день, въ воздаяніе отличныхъ трудовъ, Министромъ Народнаго Просвѣщенія засвидѣтельствованныхъ и Комитетомъ Министровъ одобренныхъ—*четвертой степени*, состоявшій при бывшемъ Строительномъ при Московскомъ Университетѣ Комитетѣ, Чиновникъ 9-го класса *Дерюгинъ*; въ 29-й день, въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ при усмиреніи, въ 1837 году, мятежниковъ въ Кубанской провинціи,—*четвертой степени*, Грузинскаго Линейнаго N. 9-го баталіона Поручикъ *Шульженко*. (*Рус. Ин.*)

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 2 Ноября, Директоръ Войсковаго Училища Сибирскаго Линѣйнаго Казачьяго войска, состоящій по Кавалеріи Полковникъ *Черкасовъ 1-й*, увольняется отъ службы, за болѣзнію, Генералъ-Маіоромъ, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6 Декабря 1827 года.—Умершій, Комендантъ Эриванской крѣпости, Полковникъ *Николаевъ 2-й*, исключается изъ списковъ. (*Спб. В.*)

— Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, о помѣщичьихъ крестьянахъ Западныхъ Губерній, отправляющихся для работъ въ Данцигъ и признавая въ полной мѣрѣ необходимость положить преграду злоупотребленіямъ, замѣченнымъ въ сихъ Губерніяхъ, по отдачѣ помѣщичьихъ крестьянъ для сплава судовъ къ заграничнымъ портамъ, — мнѣніемъ положилъ: по Высочайшемъ утвержденіи правилъ, на сей предметъ составленныхъ, предоставить ему Г. Министру привести ихъ въ исполненіе по всѣмъ Западнымъ Губерніямъ, не исключая и двухъ Бѣлорусскихъ, тѣмъ же порядкомъ, которымъ въ 1835 году предписано было въ руководство положеніе о наймѣ крестьянъ Бѣлорусскихъ во внутреннія работы.

Сіи правила и мнѣніе Государственнаго Совѣта въ 12 день сего Октября удостоены Высочайшаго утвержденія. (Спб. 18 Октября 1838 года.)

На спискѣ написано: Высочайше утверждены въ Царскомъ Селѣ 12 Октября 1838 года. Статсъ-Секретарь Баронъ *М. Корфъ*.

Правила, на основаніи коихъ помѣщичьи крестьяне Западныхъ Губерній, могутъ быть отдаваемы. по найму для сплава товаровъ въ Данцигъ Кенигсбергъ и Торнъ.

Въ Западныхъ Губерніяхъ, гдѣ издавна существуетъ обычай отдавать помѣщичьихъ крестьянъ въ наемъ по контрактамъ для сплава въ заграничные порты, наемъ сей отнынѣ имѣетъ быть производимъ на слѣдующихъ основаніяхъ.

1) Помѣщики могутъ отдавать крестьянъ своихъ въ наемъ по контракту не болѣе половины работниковъ мужескаго пола изъ каждаго семейства, съ тѣмъ, чтобы по крайней мѣрѣ таковая же половина, оставалась въ семействѣ на мѣстѣ жительства.

2) При назначеніи крестьянъ для найма на суда, наблюдать:

а) Чтобы ни одно семейство не оставалось безъ работника, а много-семейныя безъ половины работниковъ.

б) Чтобы назначаемые были не моложе 20 и не старѣе 48 лѣтъ.

в) Чтобы они были въ здоровомъ состояніи и не увѣчны.

И г) Чтобы подрядчики были не изъ Евреевъ.

3) При отдачѣ крестьянъ въ наемъ по контрактамъ, помѣщикъ обязывается:

а) Внести за нихъ самихъ и ихъ семейства казенныя подати, сколько слѣдуетъ за текущій годъ.

б) Взять для нихъ установленные паспорты изъ Уѣзднаго Казначейства.

в) Назначить при нихъ Старосту, или особаго прикащика. Если суда, на которыя они назначены, пойдутъ въ путь не въ одинъ день, то на каждомъ транспортѣ долженъ быть особый Староста или прикащикъ.

г) Вручить Старостѣ или прикащику списокъ съ показаніемъ въ немъ, имени каждаго крестьянина и занимаемой имъ на суднѣ должности.

д) Наблюдать, чтобы они были снабжены приличною крестьянскою одеждою и обувью.

е) Обезпечить ихъ продовольствіе во время пути; на мѣстѣ доставки въ томъ портѣ, въ который

tego stopnia, z napisem: *za waleczność*: Gruzyjskiego N. 9-go batalionu liniowego: Podporucznik *Nikołajew* i Chorążowie *Dmitrewski* i *Rusanow*.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława*: 28-go zeszłego Października, w nagrodę odznaczających się prac, przez Ministra Narodowego Oświecenia zaświadczonych i przez Komitet Ministrów uznanych, — *czwartego stopnia*, znajdujący się przy byłym Budowniczym Komitecie przy Uniwersytecie Moskiewskim, Urzędnik 9-ej klassy *Deriugin*; 29-go, w nagrodę odznaczającogo się męztwa i waleczności, okazanych przy uśmierzeniu, w roku 1837, buntowników w prowincyi Kubańskiej,—*czwartego stopnia*, Porucznik Gruzyjskiego N. 9-go batalionu Liniowego *Szulženko*. (*R. I.*)

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 2-go Listopada, Dyrektor Wojskowej szkoły Sybirskiego Liniowego Wojska Kozackiego, liczący się w Kawaleryi Półkownik *Czerkasow 1 szy*, uwolniony ze służby, z przyczyny choroby, w randze Jenerał-Majora, z mundurem i pensyą zupełnego wyznaczenia, podług Ustawy 6-go Grudnia 1827, roku. — Zmarły Komendant twierdzy Erywańskiej, Półkownik *Nikołajew 2-gi*, wykreślony z listy rang. (*G.S.P.*)

— Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, o poddanych obywatelskich Gubernij Zachodnich, udających się na roboty do Gdańska i w zupełności uznając konieczność położenia końca nadużyciom, w tych guberniach dostrzeżonym, względnie dawania włościan obywatelskich dla spławiania statkow do portow zagranicznych,— przez opinią postanowiła: po najwyższém utwierdzeniu prawideł, na ten przedmiot ułożonych, polecić Panu Ministrowi Spraw Wewnętrznych przyprowadzić je do skutku we wszystkich Guberniach Zachodnich, nie wyłączając i dwóch Białoruskich, tymże porządkiem, jakim w roku 1835 podane było za przewodnictwo postanowienie o najmowaniu włościan Białoruskich do robot wewnętrznych.

Te prawidła i Opinia Rady Państwa, Najwyżej zostały utwierdzone dnia 12-go teraźniejszego Października. (Op. przez R. S. 18 Paździer. 1838 r.)

Na autentyku napisano: Najwyżej utwierdzone w Carsk ém-Siele 12-go Października 1838 roku. Sekretarz Stanu Baron *M. Korf*.

Prawidła, na osnowie których włościanie obywatelscy Gubernij Zachodnich, mogą bydź dawani w najem, dla spławu towarów do Gdańska, Królewca i Torunia.

W Guberniach Zachodnich, gdzie oddawna istnieje zwyczaj dawania włościan obywatelskich w najem za kontraktami dla spławu do portow zagranicznych, najęcie to ma się odtąd czynić na zasadach następujących:

1. Obywatele mogą dawać włościan swoich w najem za kontraktem nie więcej nad połowę robotników płci męzkiej z każdego domu, z warunkiem, ażeby przynajmniej takaż połowa, zostawała w domu na miejscu zamieszkania.

2. Przy naznaczeniu włościan w najem na statki przestrzegać:

a) Ażeby żaden dom nie zostawał bez robotnika, a siemieniste bez połowy robotników.

b) Ażeby naznaczani byli nie młodsi od lat 20 i nie starsi nad lat 48.

c) Ażeby byli zdrowi i nie kalecy.

d) Ażeby podradczykami nie byli Żydzi.

3. Przy oddaniu włościan w najem za kontraktami, obywatel jest obowiązany:

a) Wnieść za nich samych i ich rodziny skarbowe podatki, ile wypada za rok bieżący.

b) Wziąć dla nich ustanowione pasporta z Podskarbstwa Powiatowego.

c) Naznaczyć przy nich Starostę, albo osobnego przykaszczyka. Jeżeli statki, do których są naznaczeni, wyjdą w drogę nie w jednym dniu, tedy przy każdym transporcie powinien bydź osobny Starosta lub przykaszczyk.

d) Wręczyć Staroście lub przykaszczykowi spis z wyrażeniem w nim, imienia każdego włościanina i zajmowanego przezeń na statku obowiązku.

e) Dopilnować, ażeby byli opatrzeni w stosowną włościańską odzież i obówie.

f) Zapewnić im żywność w czasie drogi, na miejscu dostawy w tym porcie, do którego statki są przezna-

суда назначены, и въ обратномъ слѣдованіи въ свои домы.

ж) Условиться съ подрядчикомъ о родѣ работы каждаго на суднѣ.

з) Назначить имъ награду или денежную дачу.

и) Заключить на все то въ узаконенной формѣ контрактъ.

4) Назначенный при крестьянахъ Староста или прикащикъ наблюдаетъ, чтобы они во время пути никуда не отлучались; на судахъ и на мѣстѣ доставки работали, согласно заключенному контракту, не нуждались въ продовольствіи и одеждѣ; получали исправно опредѣленныя имъ въ награду деньги, (въ ст. 9 ниже означенныя) и не терпѣли ни отъ кого притѣсненій и обидъ. Въ случаѣ же неповиновенія, или безпорядковъ со стороны крестьянъ и наносимыхъ имъ обидъ, онъ обязанъ обращаться съ жалобами внутри Россіи къ мѣстному Начальству, а за границею къ Россійскому Консулу въ томъ портѣ, куда судно назначено.

5) Одежда и обувь крестьянъ, нанимающихся въ работу по контракту, должны быть приличныя по времени года. Помѣщикъ долженъ принять мѣры и наблюсти, дабы они не терпѣли въ ней нужды, ни при слѣдованіи на суда, ни во время сплава и при возвращеніи въ свои жилища.

6) Для продовольствія крестьянъ полагается на каждаго въ день не менѣе трехъ фунтовъ хорошо выпеченнаго ржанаго хлѣба, съ достаточнымъ количествомъ соли, и два раза въ день похлебка, состоящая изъ жидкой каши или щей съ саломъ, или постнымъ масломъ; въ воскресные же и праздничные дни мясная или рыбная порція по одному фунту на человѣка.

7) Если мѣсто, гдѣ находятся суда, слѣдующія въ путь, отдалено отъ мѣста жительства крестьянъ, то для слѣдованія туда имъ назначается достаточное время, полагая не болѣе 25 верстъ въ день, съ роздыхомъ чрезъ каждые четыре дня, въ пятый, а по прибытіи на мѣсто дается одинъ или два дня для отдыха, судя по разстоянію. Тотъ же расчетъ времени ихъ слѣдованія соблюдается на обратномъ ихъ пути отъ мѣста доставки въ свои домы.

8) Изъ денегъ, условленныхъ за каждаго крестьянина, отдѣляется въ его пользу ежемѣсячно отъ 2-хъ до 3 хъ рублей, смотря по должности каждаго на судахъ.

Платежъ денегъ, слѣдующихъ помѣщику, зависитъ отъ условія его съ подрядчикомъ; выдача же денегъ слѣдующихъ крестьянамъ, должна производиться ежемѣсячно прямо отъ подрядчика самимъ крестьянамъ, при Старостѣ или прикащикѣ, безъ малѣйшаго удержанія.

9) Въ контрактѣ, заключаемомъ съ подрядчикомъ на отдачу крестьянъ по найму для сплава судовъ, должны быть непремѣнно означены: а) родъ работы каждаго на судѣ; б) мѣсто, куда назначено судно; в) какая пища должна производиться рабочимъ, и кто принимаетъ на себя доставленіе оной; г.) кто обязывается снабжать рабочихъ одеждою и обувью, въ случаѣ недостатка оной; д.) кто долженъ призрѣвать ихъ въ болѣзни, и е) по скольку выдавать ежемѣсячно рабочимъ денегъ въ собственную ихъ пользу. Безъ означенія въ контрактѣ всего вышеупомянутаго, оный не можетъ быть заключенъ.

10) Заключенные на семъ основаніи контракты представляются для засвидѣтельствованія, въ мѣстный Уѣздный Судъ. При контрактѣ должна быть представлена подписка помѣщика, въ томъ, что онъ на все время отлучки отъ мѣста жительства отпускаемыхъ по найму въ работу крестьянъ, принялъ закономъ предписанныя мѣры, посредствомъ подрядчика, или назначеннаго при крестьянахъ старосты или прикащика, доставлять имъ надлежащее продовольствіе, одежду и обувь, и что въ случаѣ неисполненія сего, обязуется отвѣтствовать по закону. Безъ такой подписки контрактъ не можетъ быть принятъ къ засвидѣтельствованію.

11) Управляющіе имѣніями или повѣренные могутъ на семъ основаніи отдавать крестьянъ, по найму, для сплава судовъ, тогда только, когда они именно уполномочены на то особыми довѣренностями отъ помѣщиковъ. Но въ такомъ случаѣ означенная выше сего отвѣтственность остается на помѣщикѣ.

12) Въ случаѣ, когда крестьяне будутъ уклоняться отъ работы или производить оную небрежно, подрядчикъ обязанъ объявить о томъ назначенному при нихъ старостѣ или прикащику, и если онъ не принудитъ ихъ къ прилежнѣйшей работѣ, то жаловаться мѣстному Начальству или Консулу. Но подрядчику строжайше запрещается наказывать ихъ самому, или прекращать имъ продовольствіе.

13) Если во время слѣдованія крестьянъ на су-

czone, i idąc na powrót do domów.

g) Umówić się z podradczykiem o rodzaju roboty każdego na statku.

h) Naznaczyć im nagrodę lub zapłatę pieniężną.

i) Na to wszystko zawrzeć kontrakt w formie prawem przepisanej.

4. Naznaczony przy włościanach Starosta lub przykaszczyk pilnuje, ażeby oni w czasie drogi nigdzie się nie odłączali; na statku i na miejscu dostawy pracowali, podług zawartego kontraktu; nie doświadczali niedostatku w żywności i odzieży; regularnie otrzymywali wyznaczone im w nagrodę pieniądze, (w 9-m artykule niżej tu oznaczone) i od nikogo nie doznawali ucisku i krzywdy. W zdarzeniu zaś nieposłuszeństwa, albo nieporządków ze strony włościan i krzywd im zrządzanych, obowiązany jest starosta udawać się z żałaleniem wewnątrz Rossyi do Zwierzchności miejscowej, a za granicą do Konsula Rossyjskiego w tym porcie, dokąd statek przeznaczony.

5) Odzież i obówie włościan, najmujących się na roboty za kontraktem, powinny bydź stosowne do pory roku. Obywatel powinien przedsięwziąć środki i dopilnować, ażeby nie cierpieli w niej niedostatku, ani idąc na statki, ani w czasie spławu i w powrócie do swych mieszkań.

6. Na żywność włościanom przeznacza się na każdego na dzień nie mniej nad trzy funty dobrze wypieczonego chleba żytniego, z dostateczną ilością soli, i dwa razy na dzień potrawy, składającej się z kaszy rzadkiej lub warzywa ze słoniną, albo z olejem; a w dni niedzielne i świąteczne porcya mięsa lub ryby po jednym funcie na osobę.

7. Jeżeli miejsce, gdzie się znajdują statki, w drogę idące, oddalone jest od miejsca zamieszkania włościan, tedy dla iścia tam naznacza się im czas dostateczny, kładąc nie więcej nad 25 wiorst na dzień, z całodziennym odpoczynkiem co 4 dni, w piątym, a po przybyciu na miejsce daje się jeden lub dwa dni, dla wypocznienia, miarkując po odległości. Tenże podział czasu iścia ich zachowuje się w czasie ich powrótu z miejsca dostawy do swych domów.

8) Z pieniędzy, za każdego włościanina umówionych, oddziela się dla niego co miesiąc od 2-ch do 3-ch rubli, stosownie do obowiązku każdego na statkach.

Płacenie pieniędzy, obywatelowi należących, zależy od jego umowy z podradczykiem; wydanie zaś pieniędzy, włościanom należących, powinno się uskuteczniać co miesiąc prosto od podradczyka samym włościanom, w obecności Starosty lub przykaszczyka, bez najmniejszego zatrzymania.

9. W kontrakcie, zawieranym z podradczykiem na oddanie włościan w najem dla spławu statków, powinny bydź koniecznie opisane: a) rodzaj roboty każdego na statku; b) miejsce, dokąd statek jest przeznaczony; c) jaki ma bydź pokarm robotnikom dawany, i kto przyjmuje na siebie dostarczenie żywności; d) kto obowiązuje się opatrywać robotników odzieżą i obówiem, w razie ich niedostatku; e) kto powinien opatrywać ich w chorobie, i f) po ile wydawać co miesiąc robotnikom pieniędzy na własny ich użytek. Bez opisania w kontrakcie wszystkiego tego, co wyżej wyrażono, nie może bydź kontrakt zawartym.

10. Zawarte na tej osnowie kontrakta, przedstawiają się na zaświadczenie do miejscowego Sądu Powiatowego. Przy kontrakcie powinien bydź załączony rewers obywatela, na to, iż on na cały czas odłączenia od miejsca zamieszkania uwolnionych w najem do robot włościan, przedsięwziął prawem przepisane środki, za pośrednictwem podradczyka, albo naznaczonego przy włościanach starosty lub przykaszczyka, dostarczać im należytą żywność, odzież i obówie, i że w razie niewypełnienia tego, obowiązuje się odpowiadać podług prawa. Bez takiego rewersu kontrakt nie może bydź przyjęty do zaświadczenia.

11. Zarządzający majątkami lub plenipotenci mogą na tej osnowie dawać włościan w najem, dla spławu statków, wtedy tylko, kiedy będą mianowicie upełnomocnieni na to przez osobne plenipotencye od obywateli. Ale w takim razie wyrażona wyżej odpowiedzialność pozostaje na obywatela.

12. W razie, jeżeli włościanie będą unikali robot albo wykonywać ją niedbale, podradczyk obowiązany jest objawić o tém naznaczonemu przy nich Staroście lub przykaszczykowi, a jeżeli ten nie przymusi ich do roboty pilniejszej, tedy skarżyć się Zwierzchności miejscowej lub Konsulowi. Ale najsurowiej zabrania się podradczykowi karać ich samemu, albo przerywać dawanie im żywności.

13. Jeżeli w czasie iścia włościan na statki, albo

да, или во время сплава судовъ внутри Россіи, или при возвратѣ крестьянъ изъ — за границы принесены будутъ, гдѣ либо, Градской или Земской Полиціи жалобы, что крестьяне не получаютъ условленнаго продовольствія, или не имѣютъ надлежащей одежды, то Полиція побуждаетъ назначеннаго при крестьянахъ старосту или прикащика немедленно удовлетворить крестьянъ, и въ то же время доноситъ своему Начальству, которое сообщаетъ о томъ мѣстному Губернскому Начальству того помѣщика, коему принадлежатъ крестьяне, для поступленія съ нимъ согласно данной подпискѣ.

14) По приходѣ судовъ въ назначенный портъ, не далѣе какъ на другой день, прикащикъ или староста, при рабочихъ находящійся, а равно шкиперъ судна предъявляютъ Консульству списокъ людей, прибывшихъ на суднѣ или въ транспортѣ.

15) Консулъ лично удостовѣряется по сему списку въ числѣ людей и спрашиваетъ ихъ: всѣмъ ли они удовлетворены по сему положенію? Въ случаѣ справедливыхъ жалобъ, онъ побуждаетъ подрядчика немедленно ихъ удовлетворить.

16) Въ портѣ, куда прибудетъ по назначенію своему судно, крестьяне ни въ какомъ случаѣ не могутъ быть удерживаемы далѣе двухъ недѣль.

17) При обратномъ отправленіи Консулъ вновь удостовѣряется личнымъ разспросомъ: получили ли они все, что имъ слѣдовало, какъ во время пребыванія въ портѣ, такъ и на возвратный путь? за тѣмъ возвращаетъ прикащику или старостѣ списокъ, при которомъ они прибыли, и обязываетъ его во время пути имѣть надзоръ, чтобы крестьяне шли въ партіи, не разлучаясь, и не дѣлали по дорогѣ никакихъ безпорядковъ.

18) Въ случаѣ неисполненія со стороны подрядчика какого либо изъ предписанныхъ выше въ статьяхъ 15, 16 и 17 правилъ относительно продовольствія, Консулъ можетъ выдавать имъ на счетъ его деньги, въ количествѣ, установленномъ Св: Зак. Устава для Россійскихъ Консуловъ въ Европѣ и Америкѣ (Т. XI), въ ст. 1560. О каждомъ случаѣ небреженія подрядчика въ обязанностяхъ его относительно крестьянъ, онъ увѣдомляетъ мѣстное Начальство той Губерніи, откуда они наняты.

19) Заключенный контрактъ съ подрядчикомъ не можетъ сей послѣдній предавать другому; ибо помѣщикъ можетъ ввѣрить крестьянъ своихъ только лицу, ему извѣстному.

Подписалъ: За Предсѣдателя Государственнаго Совѣта *Графъ Литта*.

Свѣрилъ: въ Должности Государственнаго Секретаря. Статсъ-Секретарь *М. Корфъ*.

— По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Его Императорское Величество, по представленію его Министра и положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ въ 11 день истекшаго Октября: дозволить Евреямъ, имѣющимъ дипломы отъ нашихъ Академій и Университетовъ на званіе Лекарей и Докторовъ медицины, поступать въ Государственную службу по Медицинской части во всѣхъ Новороссійскихъ Губерніяхъ и Бессарабской Области, гдѣ только дозволено имъ имѣть постоянное жительство, на правахъ, изображенныхъ въ положеніи о Евреяхъ, Высочайше утвержденномъ 13-го Апрѣля 1835 года. (По 1-му Департаменту). (Опубл. 9-го Ноября 1838 г.)

— Правительствующій Сенатъ слушали представленіе Г. Министра Финансовъ о пріемѣ въ залогъ по откупамъ билетовъ Банковыхъ установленій по довѣренностямъ вкладчиковъ. Приказали: Согласно отзыву Г. Статсъ-Секретаря Виллямова, пріемъ въ залогъ билетовъ Сохранныхъ Казенъ по однимъ довѣренностямъ вкладчиковъ, безъ бланковыхъ, или передаточныхъ надписей, допустить, съ тѣмъ однако же, если въ сихъ довѣренностяхъ, сверхъ полномочія представлять въ залогъ билеты (означаемыя по N., сроку и суммѣ) будетъ заключаться положительно согласіе на выдачу по симъ билетамъ капитала и процентовъ въ случаѣ неисправности поставщиковъ, или откупщиковъ въ принятой ими обязанности и чтобы въ такомъ случаѣ, при требованіи по билету денегъ, была присылаема въ Опекунскій Совѣтъ подлинная, на изъясненномъ основаніи составленная, довѣренность вкладчика. (Опубл. 5 Ноября 1838 года.)

Двора Его Императорскаго Величества Оберъ-Гофмейстеръ и Кавалеръ разныхъ Россійскихъ и иностранныхъ орденовъ, Кирило Александровичъ *Нарышкинъ*, скончался 26-го Октября, на южномъ берегу Крыма, послѣ кратковременной болѣзни. (*О.В.*)

w czasie spławu statkow wewnątrz Rossyi, lub przy powracaniu włościan zza granicy zaniesione będą, gdziekolwiek, do Miejskiej lub Ziemskiej Policyi, skargi, że włościanie nie otrzymują umówionej żywności, albo nie mają należytego odzienia, tedy Policya zmusza naznaczonego przy włościanach starostę lub przykaszczyka, ażeby niezwłócznie zaspokoił włościan, i w tymże czasie donosi swojej Zwierzchności, która udziela o tém miejscowej Gubernialnej Zwierzchności tego obywatela, do którego należą włościanie, dla postąpienia z nim podług danego rewersu.

14. Po przybyciu statkow do portu przeznaczonego, nie daléj, jak nazajutrz, przykaszczyk lub starosta, przy robotnikach znajdujący się, również szyper statku podają Konsulatowi spis ludzi, przybyłych na statku lub w transporcie.

15. Konsul osobiście przekonywa się, podług tego spisu o liczbie osób i zapytuje ich: czy we wszystkiém byli zaspokojeni podług tej ustawy? W razie słusznych zażaleń, zmusza podradczyka niezwłócznie do ich zaspokojenia.

16. W porcie, do którego przybędą przeznaczone tym statki, włościanie w żadnym razie nie mogą bydź zatrzymani dłużéj nad dwa tygodnie.

17. Przy odchodzeniu na powrót Konsul znowu przekonywa się zapytując osobiście: czy wszystko otrzymali, co im należało, tak w czasie pobytu w porcie, jako i na podróż powtórną? potém oddaje przykaszczykowi lub staroście spis, za którym oni przybyli, i obowiązuje go w czasie podróży mieć dozor, ażeby włościanie szli w partyi, nie rozłączając się, i nie robili po drodze żadnych nieporządków.

18. W razie niewypełnienia ze strony podradczyka któregokolwiek z przepisanych wyżéj w artykułach 15, 16 i 17-m prawideł względem żywności, Konsul może im wydawać na jego rachunek pieniądze, w ilości, ustanowionej w Połączeniu Praw Ustawy dla Rossyjskich Konsulów w Europie i Ameryce (T. XI), w artykule 1560. O każdém zdarzeniu nieakuratności podradczyka w jego obowiązkach względnie włościan, uwiadamia on Zwierzchność miejscową tej Gubernii, z któréj są oni najęci.

19. Zawartego kontraktu z podradczykiem nie może ten ostatni przelewać drugiému; gdyż obywatel może powierzyć swoich włościan tylko osobie, jemu wiadomej.

Podpisał: Za Prezydenta Rady Państwa *Hrabia Litta*.

Sprawdzał: w obowiązku Sekretarza Państwa, Sekretarz Stanu *M. Korf*.

— Wedle Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Rządzący Senat słuchali raportu Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, że Jego Cesarska Mość, po przedstawieniu tegoż P. Ministra i po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 11-m zeszłego Października Najwyżéj rozkazać raczył: dozwolić żydom, mającym dyplomata naszych Akademij i Uniwersytetow na stopień Lekarzów i Doktorów Medycyny, wchodzić do służby Państwa w wydziale Medycznym we wszystkich Guberniach Noworossyjskich i Obwodzie Bessarabskim, gdzie tylko dozwolono im mieć stałe zamieszkanie, na prawach, opisanych w Ustawie o żydach, Najwyżéj utwierdzonéj 13 Kwietnia 1835 roku. (Z 1-go Departamentu.) (Opb. 9-go Listopada 1838 r.)

— Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu o przyjmowaniu na ewikcyą w odkupach biletow Ustanowień Bankowych na mocy plenipotencyi lokatorów. Rozkazali: Zgodnie z odezwą P. Sekretarza Stanu Willamowa, przyjmowanie na ewikcyą biletow kass Zachowawczych na mocy samych plenipotencyj lokatorow, bez napisow blankowych czyli przelewnych, dozwolić, z tém atoli, jeżeli w tych plenipotencyach, oprócz pełnomocnictwa dawania na ewikcyą biletow (z wyrażeniem N. terminu i summy), będzie się zawierało wyraźne zgodzenie się na wydanie za temi biletami kapitału i procentow w razie nieakuratności dostarczycieli, lub odkupników w przyjętym przez nich obowiązku, i żeby w takim razie, przy żądaniu na bilet pieniędzy, była przysyłana do Rady Opiekuńczej autentyczna, na wyżéj opisanej osnowie ułożona, plenipotencya lokatora. (Opubl. 5 go Listopada 1838 r.) (*G. S.*)

Wielki Mistrz Dworu Jego Cesarskiej Mości i Kawaler różnych Rossyjskich i zagranicznych orderow, Cyrylli Alexandrowicz *Naryszkin*, zakończył życie 26 Października, na południowym brzegu Krymu, po krótkiej chorobie. (*G. O.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 19-го Ноября.

Опять отпущены значительныя суммы для приведенія въ надлежащее состояніе крѣпостей Оломунской и Коморнской. Существеннѣйшая цѣль этого есть защита Вѣны, подобно тому какъ съ запада Максиміліанскія башни составляютъ оборону. Австрія во время мира превосходно умѣетъ поступать съ своими крѣпостями, на томъ основаніи, что кто желаетъ мира, долженъ быть готовъ на войну. Въ Веронѣ занимаются еще огромными работами, исполинская постройка въ Аихѣ, въ южной Тироліи совершена въ полной тишинѣ, и открытая долина близъ Линца, своими башнями сдѣлалась теперь Ѳермопилами — еще только сѣверовосточныя границы требуютъ защиты. Одинъ Лембергъ неимѣетъ стратегическаго искусства, чтобы воспротивиться вооруженной силѣ.

Тріестъ, 18-го Октября.

Со стороны здѣшняго пароходнаго общества Австрійскихъ Лойдовъ, опять составленъ союзъ съ противуположными берегами, и кромѣ постояннаго судоходства въ Венекію, Левантъ и Далмацію, открыто еще четвертое сообщеніе съ Анконою. Отселѣ правильно каждые восемь дней, пароходъ будетъ совершать плаваніе въ сей послѣдній городъ, и чрезъ два дня возвращаться оттуда въ Тріестъ. Для торговли и для путешественниковъ могутъ отъ сего произойти большія выгоды. (*A.P.S.Z.*)

Франція.

Парижъ, 21-го Ноября.

Парижскій Мониторъ содержитъ слѣдующее: „Имя человѣка столь несчастнымъ образомъ лишеннаго жизни при Тюйльерійской рѣшеткѣ, уже извѣстно. Это былъ гренадеръ 58-го линѣйнаго полка по прозванію Николай Форъ, имѣющій 25 лѣтъ отъ роду, урожденный въ Вирмингѣ въ Мертскомъ Департаментѣ, а теперь жительствовавшій въ Парижѣ у одного изъ своихъ родственниковъ. Когда Король узналъ, что отецъ этой несчастной жертвы живетъ въ бѣдности, велѣлъ немедленно отпуттить ему 1000 фр. и назначилъ ему 300 фр. годичнаго пособія."

— Г. Тьеръ вчера вечеромъ прибылъ въ Парижъ.

— На сегодняшней биржѣ слухи о Министерской перемѣнѣ имѣли весьма вредное дѣйствіе, на курсъ Французскихъ ассигнацій.

— *Journal du Commerce* полагаетъ, что можетъ увѣдомить съ нѣкоторою точностію, что Министерство издало приказаніе, на счетъ собранія на Белгійскихъ границахъ армейскаго корпуса въ 40,000 чел.

— Цѣна муки на этой недѣлѣ опять увеличилась 1 фр. и посему опасаются, чтобы цѣна хлѣба опять невозвысилась въ первой половинѣ Декабря.

— Полиція нѣсколько дней очень занята изслѣдованіями, производимыми въ слѣдствіе сообщеній, будто полученныхъ здѣсь изъ заграницы; арестованы многія лица, но по причинѣ сихъ мѣръ сохраняютъ величайшее молчаніе.

— Министерскіе Журналы опровергаютъ извѣстіе, будто между Адмиралами Галлуа и Стопфордомъ, произошли несогласія.

— По письмамъ изъ Алжира, Маршалу Клозелю данъ тамъ колонистами блистательный балъ, и что Маршала съ особеннымъ уваженіемъ принимаютъ тамошніе жители. О судьбѣ Абдель-Кадера ничего еще точно неизвѣстно, но пораженіе войскъ его при Аинъ Маидагѣ, совершенно подтверждается.

24-го Ноября.

Многіе Журналы утверждаютъ, что Г. Тьеръ имѣлъ третьяго дня у Короля аудіенцію, которая съ 10 час. продолжалась до полночи. Министерскіе Журналы неувѣдомляютъ впрочемъ до сихъ поръ объ этой аудіенціи.

— Удивляются, что еще ни одинъ изъ Журналовъ ничего неувѣдомилъ о прибытіи Принца Жуанвильскаго къ Мексиканской блокирующей эскадрѣ, особенно когда извѣстно, что въ Тюильери получено уже нѣсколько отъ него депешей.

— Вчера въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ происходила конференція въ отношеніи Белгійскихъ обстоятельствъ. Лордъ Гренвиль и Г. Легонъ участвовали въ ней.

— На дняхъ будутъ производиться здѣсь первыя конференціи между Коммиссарами назначенными Англіею и Франціею, чтобы заняться разсмотрѣніемъ

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 19 go Listopada.

Znowu assygnowano znaczne summy dla przyprowadzenia do należytego stanu twierdz Ołomunieckiej i Komorneńskiej. Najbliższym tego celem jest zasłonienie Wiednia, tak, jak od zachodu wieże Maxymiliańskie, mocną tworzą obronę. Austrya w czasie pokoju trafnie umie, co do twierdz swoich, korzystać z tej zasady: że, kto chce pokoju, powinien bydź do wojny uzbrojony. W Weronie pracują jeszcze około ogromnych robot. kolossalna budowa w Aicha w południowym Tyrolu, wzniosła się w zupełnej cichości, i otwarta dolina pod Linzem, przez swoje wieże, stała się teraz Termopilami—tylko jeszcze północno-wschodnie granice potrzebują obrony. Sam Lwów nie posiada dzieła strategicznego dla stawienia oporu sile zbrojnej.

Triest, 18 Listopada.

Ze strony tutejszego towarzystwa Lloydow Austryackich, żeglugi parowej, znowu utworzony został nowy związek z przeciwległemi brzegami, dodając do regularnej żeglugi do Wenecyi, Lewantu i Dalmacyi, czwartą do Ankony. Odtąd regularnie, co ośm dni, parochod wychodzić będzie do tego ostatniego miasta i we dwa dni potém ztamtąd powracać do Tryestu. Dla handlu i dla podróżnych mogą ztąd wielkie wyniknąć korzyści. (*A.P.S.Z.*)

Francya.

Paryż, dnia 21 Listopada.

W *Monitorze Paryzkim* czytamy, co następuje: „Imie osoby, która przy kratach Tuilleryjskich tak nieszczęśliwym sposobem straciła życie, jest teraz wiadome. Był to grenadyer 58-go półku liniowego na urlopie; nazywał się Nikołaj Fohr, miał 25 lat wieku, rodem z Virming departamentu Meurthe i mieszkał w Paryżu u jednego ze swoich krewnych. Gdy Królowi doniesiono, że ojciec nieszczęśliwej ofiary jest w nędzy, rozkazał natychmiast wypłacić mu 1,000 frank. i zapewnić rocznego wsparcia 300 fr."

— P. Thiers wczora wieczorem przybył do Paryża.

— Na dzisiejszej giełdzie pogłoski o zmianie ministeryalnej, bardzo szkodliwe wywarły działanie na kurs papierów Francuzkich.

— *Journal du Commerce* rozumie, iż może z niejaką pewnością donieść, że Ministeryum wydało rozkazy, względem ściągnienia 40,000 wojska na granicach Belgijskich.

— Cena mąki znowu się w tym tygodniu podniosła o jeden frank i dla tego lękają się, ażeby znowu niepodrożał chleb na pierwszą połowę Grudnia.

— Policya od kilku dni żywo zajęta jest śledzeniami, które miały nastąpić skutkiem zawiadomienia, otrzymanego jakoby zza granicy. Wiele osób aresztowano, lecz o przyczynie tych środków najgłębsze zachowuje się milczenie.

— Dzienniki ministeryalne zaprzeczają wiadomości, że pomiędzy Admirałami, Gallois i Stopford, zaszły nieporozumienia.

— Podług listów z Algieru, koloniści wydali tam dla Marszałka Clauzel bal świetny, i że Marszałek z wielką uprzejmością przyjmowany jest przez tamecznych mieszkańców. O losie Abdel-Kadera, niewiadomy jeszcze nic bliższego, lecz porażka wojsk jego pod Aïn-Maïdah, potwierdza się zupełnie.

Dnia 24-go.

Rozmaite dzienniki zapewniają, że P. Thiers zawczora wieczorem miał audyencyą prywatną u Króla, która od godz. 10 trwała do północy. Z resztą ministeryalne dzienniki nic o tém nie donoszą.

— Dziwią się, że żaden jeszcze dziennik nie doniósł o przybyciu Xięcia Joinville do Mexykańskiej eskadry blokującej, szczególniej, iż wiadomo, że w Tuilleryach otrzymano już ztamtąd od niego kilka depeszy.

— Wczora w Ministeryum Spraw Zewnętrznych odbywała się konferencya w sprawie Belgijskiej. Lord Granville i P. Lehon byli na niej obecni.

— W tych dniach mają się tu odbywać pierwsze konferencye pomiędzy kommissarzami, których mianowała Francya i Anglia do rozpatrzenia taryfy handlowej

торговаго тарифа. Членами Коммиссіи со стороны Англіи назначены Гг. Макъ-Грегоръ и Астонъ; со стороны Франціи Гг. Давидъ, Гретеренъ и Баронъ Фревиль.

— Маршалъ Клозель предполагаетъ послѣ краткаго пребыванія въ Алжирской провинціи, посѣтить еще провинцію Боны и потомъ возвратиться во Францію. Онъ къ здѣшнимъ нѣкоторымъ своимъ друзьямъ писалъ, что заблаговременно прибудетъ въ Парижъ, чтобы принять участіе въ преніяхъ объ адресѣ, въ отвѣтъ на тронную рѣчь. *(A.P.S.Z.)*

Англія.
Лондонъ, 23-го Ноября.

Вчера въ Иностранномъ Департаментѣ былъ большой кабинетный совѣтъ, продолжавшійся два часа, а сегодня происходилъ второй. Полагаютъ, что Бельгійскія и Канадскія дѣла были предметомъ сихъ совѣщаній. Слухъ, что Парламентъ вскорѣ будетъ открытъ, объявленъ сегодня неосновательнымъ Министерскими Журналами; они утверждаютъ, что 4 ч. Декабря, онъ еще будетъ отсроченъ до обыкновеннаго времени открытія, т. е. до конца Января.

— Тунель подъ Темзою выдѣланъ уже теперь на 110 фут. отъ предѣловъ самой низкой высоты воды на сѣверной сторонѣ.

— *Morning Herald* увѣдомляетъ, что при дворѣ молча согласились неупоминать имени Дургама.— На Лондонской биржѣ въ послѣдніе дни распространился слухъ, что Гр. Спенсеръ будетъ наслѣдникомъ Лорда Дургама въ Канадѣ. *Courrier* хотя неуказываетъ, изъ какого именно источника происходитъ этотъ слухъ, но полагаетъ, что невозможно найти способнѣйшаго и болѣе удовлетворяющаго всѣмъ партіямъ человѣка на этотъ постъ, какъ Гр. Спенсеръ.

— Извѣстія изъ Персіи опять возвысили, понизившіяся нѣсколько донесеніями изъ Канады, ассигнаціи.

— На здѣшней биржѣ носятся слухъ, что и Франція теперь по дѣлу Голландско-Бельгійскаго вопроса, присоединился къ четыремъ другимъ державамъ.

— Великобританскія Колоніи въ Западной Индіи, какъ извѣстно съ давняго уже времени почитаются истиннымъ гробомъ для Англійскихъ войскъ, и изъ опубликованнаго недавно извѣстія видно, что дѣйствія тамошняго климата столько еще пагубны, какъ и прежде было, ибо съ 1803 по 1836 годъ, умерло тамъ неменѣе 33,000 солдатъ отъ болѣзней. *(A.P.S.Z.)*

Испанія.
(съ Испанскихъ границъ)

Пишутъ изъ Байонны отъ 21 Ноября. „Два уже дня неприходитъ почта изъ Мадрита и посему кажется подтверждается, что Кабрера осадилъ дороги.— Одинъ путешественникъ изъ Сантандера сообщилъ извѣстіе, что войска Меривы въ Кастиліи вновь разбиты и что онъ съ остаткомъ своего корпуса, возвратился чрезъ Энкартаціонесъ въ Бискаю.
(A.P.S.Z.)

Нидерланды.
Гага, 20-го Ноября.

Третьяго дня во всемъ Государствѣ, торжественно праздновали 25-й годичный день освобожденія Нидерландовъ отъ Французскаго ига. Въ тотъ же день подъ предсѣдательствомъ Короля былъ кабинетный совѣтъ.

Амстердамъ, 25-го Ноября.

Здѣшній Жур. *Avondbode*, въ письмѣ изъ Брюсселя отъ 22 ч. с. м., сообщаетъ между прочимъ слѣдующее. „Вчера вечеромъ очень поспѣшно прибылъ сюда курьеръ изъ Парижа, доставившій весьма важныя депеши, касательно Голландско-Бельгійскаго дѣла. Депеши эти немедленно поданы Королю Леопольду, когда онъ сидѣлъ еще у обѣда за столомъ. Содержаніе этихъ депешей будто произвело большое впечатлѣніе. Сегодня утромъ другой курьеръ отправленъ въ Лондонъ и въ 12 час. былъ Министерскій совѣтъ и еще въ 2 часа небылъ конченъ. Вчера вечеромъ прибывшій изъ Парижа курьеръ получилъ приказаніе быть въ готовности, сегодня же съ депешами къ Королю Французовъ отправиться въ Парижъ.” *(A.P.S.Z.)*

Бельгія.
Брюссель, 24-го Ноября.

Въ продолженіи двоихъ сутокъ, прибыли сюда три кабинетныхъ курьера; одинъ изъ Парижа отъ Г-на Легона доставилъ депеши къ Королю и къ

Członkami Kommissyi ze strony Anglii są PP. Mac-Gregor i Asthon; ze strony Francyi PP. David, Greterin i Baron Fréville.

— Marszałek Clauzel zamyśla po krótkim pobycie w prowincyi Algierskiej, odwiedzić jeszcze prowincyą Bonę i potém natychmiast powrócić do Francyi. Pisał on do kilku z tutejszych przyjacioł swoich, że dość wcześnie jeszcze przybędzie do Paryża, dla mienia udziału w rozprawach o adressie, w odpowiedzi na mowę tronową. *(A.P.S.Z.)*

Anglia.
Londyn, dnia 23-go Listopada.

Wczora w oddziale Spraw Zewnętrznych była wielka Rada Gabinetowa, która trwała dwie godziny, a dzisia ma się odbywać powtórna. Rozumieją, że sprawy Belgii i Kanady są przedmiotem tych narad. Ministeryalne dzienniki, pogłoskę o prętkiém otwarciu parlamentu ogłaszają za bezzasadną; upewniają zaś, że 4-go Grudnia odroczony jeszcze będzie do zwyczajnego czasu otwarcia, to jest: do końca Stycznia.

— Tunel pod Tamizą wyprowadzony już jest teraz na 110 stóp od kresu najniższej wysokości wody na stronie północnej.

— *Morning Herald* ma wiedzieć, że u dworu zgodzono się w milczeniu niewymieniać imienia Durhama.— Na giełdzie Londyńskiej rozbiegła się w ostatnich dniach pogłoska, że Hrabia Spencer będzie następcą Lorda Durham w Kanadzie. *Courrier* chociaż nie zasadza tej pogłoski na żadném źródle autentyczném, rozumie jednak, że nikt zdatniejszy i wszystkim partyom lepiej dogadzającym niemoże bydź znaleziony na ten urząd, jak Hrabia Spencer.

— Wiadomości z Persyi znowu podniosły upadłe nieco przez doniesienia z Kanady papiery.

— Na tutejszej giełdzie biega pogłoska, że i Francya w kwestyi Hollendersko-Belgijskiej, przyłączyła się do innych czterech Mocarstw.

— Zachodnio-Indyjskie Kolonie Brytanii Wielkiej, jak wiadomo, od dawnego czasu uważają się prawdziwym grobem dla wojsk Angielskich: z ogłoszonej bowiem wiadomości daje się postrzegać, że działania tamecznego klimatu, równie są jeszcze szkodliwe, jak dawniej, gdyż od roku 1803 do 1836 umarło tam niemniej, jak 33,000 żołnierzy z chorób. *(A.P.S.Z.)*

Hiszpania.
(Od granic Hiszpańskich.)

Donoszą z Bayonny pod 21 List.: „Od dwóch dni niema poczty z Madrytu i podług tego zdaje się potwierdzać, że Cabrera osadził drogi.—Pewien podróżny przywiózł z Santander wiadomość, że wojska Meryny w Kastylii nowo pobite zostały, i że on z resztą swojego korpusu przez Encartationes powrócił do Biskai.”
(A.P.S.Z.)

Niderlandy.
Haga, dnia 20 Listopada.

Zawczora w całém Państwie uroczyście obchodzono 25-tą rocznicę, uwolnienia Niderlandów od jarzma Francuzkiego. Tegoż dnia pod prezydencyą Króla odbywała się Rada Gabinetowa.

Amsterdam, 25-go Listopada.

Dziennik tutejszy, *Avondbode*, w liście prywatnym z Bruxelli pod d. 22 zawiera pomiędzy innemi, co następuje: „Wczora wieczorem przybył tu z wielkim pośpiechem goniec z Paryża, który przywieźć miał bardzo ważne depesze, tyczące się sprawy Hollendersko-Belgijskiej. Depesze, te niezwłócznie złożono Królowi Leopoldowi, wtenczas, kiedy był u stołu na obiedzie. Treść depeszy sprawić miała wielkie wrażenie. Tegoż poranku udał się inny goniec do Londynu, a o godz. 12 była Rada Ministeryalna, która nieskończyła się jeszcze o godz. 2. Wczora wieczorem przybyły goniec z Paryża otrzymał rozkaz bydź w gotowości i dzisia jeszcze powróci z depeszami do Króla Francuzów do Paryża. *(A.P.S.Z.)*

Belgia.
Bruxella, 24 Listopada.

W przeciągu dwóch dob przybiegli tu trzej gońcy gabinetowi: jeden, wysłany od P. Lehon, przywiózł depesze do Króla i do Ministra Spraw Zewnętrznych;

Министру Иностранныхъ Дѣлъ; другой изъ Лондона проѣхалъ въ Гагу, передавъ депеши Англійскому Посланнику и Министру Иностранныхъ Дѣлъ; третій прибылъ вчера и привезъ письмо Короля Французовъ къ Белгійскому Королю; онъ немедленно по прибытіи отправился въ Королевскій Дворецъ. Этотъ случай и извѣстіе, что изъ Лондона вскорѣ должно ожидать депешей, возбудило общее вниманіе. (*A.P.S.Z*)

Турція.

Турецкая эскадра возвратится чрезъ нѣсколько дней въ Васска-Баи, неизвѣстно однако приплыветъ ли она сюда, хотя нѣкоторые судна уже прибыли и разснащены. Должно надѣяться, что Султанъ оставитъ на зиму флотъ въ морѣ, чтобы войско упражнялось въ маневрахъ и во время дурной погоды.

— Здѣсь ожидаютъ новаго Шведскаго Посланника Барона Троиля. Восемь уже лѣтъ небыло здѣсь представителя Швеціи. (*A.P.S.Z.*)

Смѣсь.

Въ *Journal des Dèbats* находимъ слѣдующее исчисленіе пароходовъ, которые содержатъ сообщеніе въ Средиземномъ и въ Черномъ Моряхъ: 1) 17 пароходовъ Королевскаго Французскаго флота, между Тулономъ и Алжиромъ; отходятъ разъ въ недѣлю. Они принимаютъ также разныя порученія въ Левантъ. 2) 10 пароходовъ Королевскаго Французскаго управленія почтами, въ Левантъ; отходятъ каждые десять дней разъ. 3) 2 Французскіе парохода общества Базена, изъ Марсели въ Италіанскія гавани; отходятъ каждые пять дней. 4) 3 Французскіе парохода общества Жерара, изъ Тулона въ Бастію (на Корсикѣ); отходятъ два раза въ недѣлю. 5) 3 Французскіе парохода изъ Марсели въ Сетъ и Агде; отходятъ два раза въ недѣлю. 6) Три Французскіе парохода изъ Марсели въ Испанскія гавани: отходятъ каждые десять дней. 7) Одинъ Французскій пароходъ изъ Корсики въ Ливорно. 8) Пять пароходовъ Королевскаго Англійскаго флота, частію изъ Гибралтара, чрезъ Мальту, въ Корфу, отходятъ въ мѣсяцъ два раза; частью, чрезъ Мальту въ Александрію и Бейрутъ, отходятъ разъ въ мѣсяцъ. 9) 6 пароходовъ Австрійскаго Общества Ллойда, частію изъ Тріеста въ Констатинополь, отходятъ въ двѣ недѣли разъ; частію изъ Константинополя въ Александрію. 10) 2 парохода Дунайскаго Общества, изъ Константинополя въ Салоники и Смирну; отходятъ въ недѣлю разъ. 11) 2 Греческіе парохода изъ Аѳинъ въ Сиру. 12) 2 Египетскіе парохода изъ Александріи въ Константинополь; сообщеніе это еще не совсѣмъ устроено. 13) 2 Сардинскіе парохода, изъ гавани Сардинскаго материка во Французскія гавани. 14) 2 Тосканскіе парохода, изъ Италіянскихъ гаваней въ Марсель. 15) 2 другіе Тосканскіе парохода. 16) 2 Неаполитанскіе парохода, изъ Неаполя въ Марсель. 17) 4 Неаполитанскіе парохода изъ Неаполя въ Сицилію и Мантуу и изъ Неаполя въ Марсель. 18) 2 Испанскіе парохода, изъ Марсели въ Барселону.—На Черномъ Морѣ: 19) 3 Русскіе парохода изъ Одессы въ Константинополь. 20) 1 пароходъ одного Австрійскаго Общества, изъ Константинополя, чрезъ Синопъ и Самсунъ, въ Трапезондъ. 21) 1 пароходъ одного Англійскаго Общества, также изъ Константинополя въ Трапезондъ. 22) 1 пароходъ Дунайскаго Общества, изъ Галаца въ Константинополь. Съ нимъ связаны пароходы, плавающіе между Галацомъ и Вѣною. Французское пароходство, въ Средиземномъ Морѣ, есть самое обширное. — „Господа! восклицаетъ Г. Шевалье, въ этой статьѣ *Journal des Dèbats*, что сказали бы герои Греціи, которые, послѣ продолжительнаго и опаснаго плаванія, достигли Троянскаго берега; что бы подумалъ мудрый Одиссей, который употребилъ десять лѣтъ для возвращенія на Итакскую скалу, послѣ разоренія Трои, если бы они увидѣли эти пароходы, которые отплывая изъ Марсели, заходятъ десять разъ въ Италію, Мальту, Грецію и Малую Азію, и приходятъ, въ тринадцатый день, въ назначенный часъ, въ Константинополь или Александрію! На хорошемъ пароходѣ, благородный Одиссей оставилъ бы утромъ Троянскій берегъ, и не смотря на Эола и всѣ вѣтры, сидѣлъ бы у своей Пенелопы на другой день, предъ захожденіемъ солнца, и избавилъ бы своего сына отъ труднаго путешествія!" (*С.П.*)

drugi z Londynu i udał się w dalszą drogę do Hagi oddawszy depesze Posłom Angielskiemu i Ministrowi Spraw Zewnętrznych; trzeci wczora, i przywiózł list Króla Francuzów do Króla Belgów; po swoiém przybyciu udał się natychmiast do pałacu Królewskiego. To i wiadomość, że z Londynu wkrótce należy oczekiwać depeszy, wzbudziło powszechną uwagę. (*A.P.S.Z.*)

Turcya.

Eskadra Turecka powróci za dni kilka z Wurli do Vaska-Bai, niewiadomo jednak: azali tu przybędzie, chociaż niektore statki już tu przypłynęły i zostały rozbrojone. Należy się spodziewać, że Sułtan przez całą zimę zostawi flotę na morzu, ażeby wojsko ćwiczyło się w manewrach i podczas złej pogody.

— Oczekują tu nowego Posła Szwedzkiego, Barona Troil. Od ośmiu lat nie było tu reprezentanta Szwecyi. (*A.P.S.Z.*)

Rozmaitości.

W *Dzienniku Rozpraw* czytamy następujące wyliczenie statkow parowych, które utrzymują kommunikacyą na Morzu Środziemném i Czarném: 1) 17 Parochodow flotty Królewskiej Francuzkiej, między Tulonem i Algierem; odpływają raz na tydzień. Przyjmują także rożne zlecenia do Lewantu. 2) 10 Parochodow Krolewskiego Francuzkiego Zarządu pocztowego, do Lewantu; odchodzą raz co dziesięć dni. 3) 2 Francuzkie parochody kompanii Bazena, z Marsylii do portow Włoskich odchodzą co pięć dni. 4) 3 parochody Francuzkie kompanii Gerarda, z Tulonu do Bastii (na Korsyce), odchodzą dwa razy na tydzień. 5) 3 parochody Francuzkie z Marsylii do Cete i Agde, odchodzą dwa razy na tydzień. 6) 3 Parochody Francuzkie z Marsylii do portow Hiszpańskich odpływają co dziesięć dni. 7) 1 Parochod Francuzki z Korsyki do Liworny. 8) 5 parochodow Flotty Królewskiej Angielskiej, po części z Gibraltaru, przez Maltę, do Korfu, odchodzą dwa razy na miesiąc, częścią przez Maltę do Alexandryi i Bejruty, odchodzą raz na miesiąc. 9) 6 parochodow Austryackiej Kompanii Lloydow, częścią z Tryestu do Konstantynopola, wypływają raz we dwa tygodnie; częścią z Konstantynopola do Alexandryi. 10) 2 parochody kompanii Dunajskiej, z Konstantynopola do Saloniki i Smirny, odchodzą raz na tydzień. 11) 2 parochody Greckie z Aten do Syry. 12) 2 Parochody Egiptskie z Alexandryi do Konstantynopola; kommunikacya ta nie zupełnie jeszcze jest urządzona. 13) 2 Parochody Sardyńskie, z portow Sardyńskich do portow Francuzkich. 14) 2 Parochody Toskańskie, z portow Włoskich do Marsylii. 15) 2 inne parochody Toskańskie. 16) 2 parochody Neapolitańskie, z Neapolu do Marsylii. 17) 4 parochody Neapolitańskie, z Neapolu do Sycylii i Malty, i z Neapolu do Marsylii. 18) 2 parochody Hiszpańskie, z Marsylii do Barcellony.— Na Czarnem-Morzu: 19) 3 parochody Rossyjskie z Odessy do Konstantynopola. 20) 1 parochod pewnej kompanii Austryackiej, z Konstantynopola, przez Synop i Samsun, do Trebizondu. 21) 1 parochod pewnej kompanii Angielskiej, także z Konstantynopola do Trebizondu. 22) 1 parochod kompanii Dunajskiej, z Galaczu do Konstantynopola. Z nim połączone są parochody, chodzące między Galaczem a Wiedniem. Francuzka żegluga, za pomocą statkow parowych, na Morzu Środziemném, jest najznaczniejszą. — „MPanowie! powiada P. Chevalier, w tym artykule *Journal des Débats*, coby powiedzieli bohaterowie Grecyi, którzy, po długiej i niebezpiecznej żegludze, dostali się do brzegow Troi; coby pomyślał mądry Odyssej, który dziesięć lat użył na powrót na skałę Itaki, po zburzeniu Troi, jeśliby postrzegły te parochody, które, wychodząc z Marsylii, zachodzą dziesięć razy do Włoch, Malty, Grecyi i Azyi Małej, a dnia trzynastego, o naznaczonej godzinie, przybywają do Konstantynopola albo Alexandryi! Na dobrym parochodzie, szlachetny Odyssej opuściłby z rana brzegi Troi, i nie zważając na Eola wszystkie wiatry, siedziałby u swojej Penelopy nazajutrz, przed zachodem słońca, i uratowałby syna swego od niebezpiecznej podróży." (*P.P.*)

ВИЛЬНА. Типог. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Ноября 29 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*